

Ներքեցէք ինձ, Տէր արքայ, իմ խորին եւ անհամարից անձնութեան հաւատքին իմ բոլոր յորդանաց հետ Ձեր վեհափառութեան մատուցանում, Փետրեկ 22 սեպտ. 1870

ՍԵՆԱՐ

Պարտիան Արարիկն Բորժոյ պարտիան Պ. Վիգորիս — Վիգորիս Կ. Պ. Սէնար, Երանան Խորհրդի Բարձրագոյն.

Պարտիան դեպքան. Երանան ընդունեց ձեր նամակը, որով հաճեցաք Հռովմի աղատութեան եւ խաղաղութեան միութեան վերջնական նորմալ որոշման վրայ ձեր կառավարութեան եւ ձեր անձին կողմանէ ձեր խնդակցութեան ուղերձը Նորուն վեհափառութեան:

Խիստ հաճելի պարտականութիւն մը կը կատարեմ յանուն թագաւորին եւ իր հրամանաւ շնորհակալութիւն յայտնելով ձեզ այն եռանդալից բողոքացմանց համար, որք այդ ուղերձը ներշնչեցին ձեզ:

Ձեզ նման փորձ քաղաքագէտի եւ ազատականի մը հաւանութիւնը, Պարտիան դեպքան, շատ պատճառներով թանկագին է մեզ համար, կը համոզէ մեզ թէ խաղաղ ազգային բարձրացման մեղքն է ձեռք ձեռք ձանձառել քաղաքական միանգամայն քաղաքակրթութեան եւ յառաջագիտութեան ընդհանուր դասին ծառայելը:

Դիպեցաւ որ դուք հաճեք էք յայտնել սեպտեմբերի դաշնադրութիւնն այլ եւս կենարա պատճառ մը չունէք Եւրոպայի նոր վիճակին մէջ, Գաղղիոյ կառավարութիւնը կազմող մարդիկն այնչափ աշխարհածանօթ են ազգայ իրաւանց շնորհապատկանութեամբ, որ այս մասին չէք կրնար կասկած ծագել մեր մտայ մէջ:

Բայց եւ այնպէս՝ օրինաւոր դիւրադատութիւններն յորդեալ համար ուղեցինք կանխաւ հաստատելով թէ Գաղղիոյ կառավարութիւնն ալ մեր խորհրդոց համաձայն էր, Գոհութեամբ կը տեսնեք որ ձեր նամակին մէջ կը հաստատէք այն բերանայի յայտարարութիւնները, զորս արտաքին գործոց պաշտօնեայ վսեմ: Պ. Ժիւլ Գարսի հաճեցաւ ընդօրինել խաղաղութեան դեպքան, Գաղղիոյ այդ մասն կառավարութեան արժանի է ինքնայոժար ընկերակցել այնպիսի քաղաքականութեան մը, որ Պարտիան աշխարհական իշխանութեան վերջին փնտրողը տապալելով եկեղեցւոյ եւ քրիստոնէական բաժանումը պիտի հրատարակէ նոյն խիղճով մը:

Առաջին անգամ Գաղղիան ընդունեց ու հրատարակեց Եւրոպայի մէջ այն սկզբունքը, որ ամեն քաղաքային եւ կրօնական աղատութեան խաղաղութեան է: Ամեն մէկ ազգ, որ կարող կըլլայ իր երկրին մէջ այս սկզբունքը գործադրել եւ ըստ արժանւոյն ընդարձակել յարգանք մը մատուցած կըլլայ Գաղղիոյ: Եւ անոր աշխարհի մէջ ունեցած պաշտօնին մեծութեանը:

Ընդունեցէք... ՎԻՍՏԱՐՈՒԹԻՒՆՎԵՐՍԻՍ Ֆիթեկ 26 սեպտ. 1870

Ահաւասիկ Պ. Ժիւլ Գարսի շնորհաբերականը, զոր այլ եւ այլ տէրութեանց քով դաժնուց Գաղղիական դեպքաններուն ուղղած է:

Փարիզ 7 նոյեմբեր 1870 Պարտիան. Բրուսիա մերժեց չորս մեծ չէզոք տէրութեանց՝ Անգլիոյ, Ռուսիոյ, Աւստրիոյ եւ Իտալիոյ առաջարկած պինդագործը, որոնց նպատակն էր Արգային եւ Բալթիկական ժողովը մը գումարտը Ասով անդամ մ'ալ ցոյց տուաւ որ անձնական անձուկ նպատակաւ պատերազմը կը շարունակէ առանց ոչ զնկու իր հր-

պատակաց եւ մանաւանդ իր ետեւէն ձգող Գերմանացւոց ճշմարիտ շահուն: Ըստով է որ կըսէ թէ մեր երկու դաւաճանքն իրեն տալ չուզէնու պատճառաւ հարկադրուած է պատերազմը շարունակել: Բայց այն դատանիները՝ որ մեզ չենք ուզեր եւ չենք կրնար իրեն թողուլ, եւ ուրոց բնակիչներն ալ բնաւ չեն հաճիր, այն դաւաճանքն արդէն իր ձեռքն են, եւ անշուշտ զանազան ձեռք անցունելու համար չէ որ մեր գաշտերը կառավարակէ, մեր աւերակ ընտանիքներն իր բանակաց տուէն հալածական կը վարէ, եւ գրեթէ յիսուն օրէ 'ի վեր Գարսի մայրաքաղաքը պարփակեալ կը պահէ թընդաւոթներու կրակին ներքեւ, որոց ետեւը կախաւոր է Ոչ այլ կողմէ մեզ ջնջել, որպէս զի զինքը կառավարող մարդոց փառամտութիւնը դաժանէ:

Գաղղիացւոց ազգին զոհուելն օգտակար է անոնց իշխանութեան պահպանութեանը: Ռուսիոյ պաշտարիւնով կը կատարեն, զարմանալով որ մեք՝ իրենց գեադանդիտութեան մեզ իրաւաստ սկստութիւններուն անձնատուր ըլլալ եւ իրենց մեղադարձը չենք ուզեր:

Բրուսիա, այս ճանրուն մէջ մտնելով, ախալը կը զոգէ աշխարհի կարծեաց, Գերմանիոյ որ ամեն արդար գեղցմունք կը վերադառնէ, ամեն պահպանողական շահեր կը վստիցէ, առանձնացման դրուութիւնը կը ձեռք կառնուի, եւ այսպէս ինքզինքը կը ծածկէ այն դատակիւքէն՝ զոր Եւրոպայ չպիտի վերադառնէ, եթէ իր ընթացքը քննելու ընդունուէր: Սակայն իր դիմաւորութեան հալածակ, չորս մեծ չէզոք ձեռքութեան վիճակով զինադարձ մ'առաջարկեցին իրեն՝ այն ուրոց նպատակաւ, որ Գաղղիոյ թոյլ արտի ժողով մը գումարել եւ ինքնին հետ խորհրդակցելու Ասիայ աւելի բանաւոր, արդար եւ հարկաւոր ինչ կրնար ըլլալ: Կայսերական կառավարութիւնը Բրուսիոյ ճշմարիտ անձնատուր ըլլալ, անհաւատ օրը, այն մարդիկը՝ զորս հարկին իշխանութեան գլուխն անցուց, հաշտութիւն տալով իրենց իրեն, եւ անոր պայմանները կանխաւ համար ազգային երեսփոխանական կազմութեան անհրաժեշտ եղող ղեկավար մը խնդրեցին:

Բրուսիա մերժեց զինադարձ խորհուրդը՝ անընդունելի պահանջմանց ենթարկելով, եւ իր բանակները չըջապատեցին Գարսի վստիցէ զի ըսեք էին իրենց թէ զիւրաւ անձնատուր կըլլայ Պաշտարտ մը յստին օրէ 'ի վեր կը տեսէ, եւ ժողովուրդը չտկարանար խոստացեալ ինքնութիւնն երկար ժամանակ սպասուեցաւ եւ Բրուսիայի բանակցողին նպատակաւ ժամու մը մէջ ծագեցաւ, զոր իրեն նորապատեցեալ օժանդակ մը լայնաց աւելցոյց: Բայց այն խոստովութեան ծագելով՝ առիթ տուաւ Գարսի ժողովուրդէն՝ պատկառելի քուէով մը վաւերացնել ազգային պատկառութեան կառավարութիւնը, որ անով իրաւանց նուիրագործութիւնը կ'առաջարկէ Եւրոպայի առջեւ:

Արդ, այս կառավարութեան կը վերաբերէր չորս տէրութեանց առաջարկած զինադարձութեան վրայ բանակցել, եւ կըլնար առանց յանդիմութեան անոր յաջողութիւնը յուսել: Ամեն բանէ առաջ փափաքելով որ երկրին երեսփոխաններուն առջեւ ինք անձնատուր եւ անոնց միջոցաւ պատուաւոր հաշտութեան մը հասնի, ընդունեց բանակցութիւնը, եւ ազգայ իրաւանց սովորական ձեռով ձեռնարկեց 'ի նոյն:

Զինադարձութիւն պայմանները պիտի ըլլային:

1. Հասարակապետութեան բոլոր երկրներուն մէջ երեսփոխանաց ընտրութիւն, մինչեւ իսկ գրաւեալ երկրներուն մէջ:
2. Զինադարձութիւն տեւողութիւնը քսան եւ հինգ օր:
3. Սոյն պայմանաւորման համաձայնութեամբ նպարի ներսով իրեն 'ի Գարսի: Բրուսիա չմերժեց երկու առաջին պայմանները: Բայց Արգային եւ Եւրոպիոյ ընդհարկութեան մասին տարակրթութիւնները, զորս առանց քննութեան կը յիշենք, վստիցէ Գարսի պարենաւորելու դէմ յարուցած բացարձակ մերժումն ամեն վիճարկութիւն անօգուտ ըլլաւ:

Արգարեւ պարենաւորելը զինադարձութիւն մ'անմիջապէս հետեւանք է պաշտարեալ քաղաքի մը համար: Վստիցէ պարենաւորութեան միջոցներէն մէկըն է հոն, առանց փոխարինութեան այդ միջոցը ձեռքէն առնուլ՝ արդարութեան հախառակ անհաւատարմութիւն մ'ըստեղծել է: Բրուսիա կրնայ խնդրել մեզնէ որ մեր պարսպին մէկ մասն իր թնդանօթներով փնջէ, եւ մեք դէմ չենք անք իրեն: Ասիկէ աւելի դէպք վիճակի մը մէջ դրած կըլլայ մեզ հարկադրելով որ առանց պատերազմելու մէկ ամիս մեր պարենաւորութեանը սպասենք, այն ժամանակ որ ինք մեր երկրին վրայ ապրելով սպասէ որ պատերազմը չորէն սկսելու վայրկեանին մեք սովէ չարչարուինք: Առանց պարենաւորելու պինդագործ մը՝ որոշեալ պայմանաւորման անպատեւ եւ անյոյս անձնատուրութիւն ըսել է:

Գարենաւորելու պայմանը մերժելով՝ Բրուսիա զինադարձ կը մերժէ: Եւ այս անգամ ոչ միայն բանակը, այլ եւ Գաղղիական ազգը կուզէ ջնջել Գարսի սովի սոսկումներուն ենթարկելով, Իրոք այս է խնդիրը թէ Գաղղիա պիտի կրնայ իր երեսփոխանները գումարել եւ հաշտութեան վրայ խորհիլ: Եւրոպայ այս դաժնարութեան կը խնդրէ, Բրուսիա կը մերժէ՝ անհարկաւ եւ հասարակաց իրաւանց հաւաքակ պայմանի մ'ենթարկելով զայն, եւ սակայն, ի թէ արժան է հաւատարմ հրատարակուած պարտութեան մը, որ, առաւ հանուած չէ, եւ որուն համար կրտսի թէ Բրուսիոյ զիւրաւելու եղած է, կը համարձակի ազգային պաշտպանութեան կառավարութիւնն անհատական թէ Գարսի անհրաժեշտ սովի մը սկսելու մասին:

Եւրոպայ թող դատէ ինչ արժէք ունին այսպիսի ամբաստանութիւնները: Ասոնք վերջին նկարագիրն են այն քաղաքականութեան, որ վեհադատին կողմէն 'ի նպատակ Գաղղիական ազգին խոստուած ազգով կ'ապրէ, եւ կը վերջնապէս դրաւար մերժելով այն ամեն տառապանքով միջոց, որովք միայն կարելի է թող արտի Գաղղիոյ որ իր կամքը յայտնէ: Չենք զիտել թէ ինչ պիտի խորհին ասոր վրայ չէզոք մեծ տէրութիւնները, որոց առաջարկութիւններն այսչափ ուղիղ գործողութեամբ կը մերժուին: Թերեւս դաշակին վերջնական թէ իրենց ալ ինչ կը վերադառնէ՝ Բրուսիա, ի թէ իր յաղթութեամբն ազատ տէր ըլլալ իր ամեն դիտաւորութիւնները գործադրելու իսկ մեք պարզ եւ հարկեցունք ինչ պարտականութեան մը հնազանդելով անոնց զինադարձութեան առաջարկութիւնը միշտ կը բռնենք իրեն միակ միջոց ազգային ժողովը մը ձեռքը լուծելու այն ահեղ խնդիրները, զորս կայսերական կառավարութեան ռժմերը թող առել ինքնաձեռնաձգելու օր մը: Բրուսիա զինադարձ մերժելուն պէտքով ազգեցութիւնը դաւալով ուրիշ երկրաբանքի տակ կը ծածկէ, որմէ խաբուող չկրնար ըլլալ: Մեր մէկ ամառան պարենը կը պահանջէ մեզնէ, որ մեր զենքը պահանջէն: Մեք զայն անյողազգ ձեռքով բռնած ենք, եւ առանց կոտորելու վար չենք դնել: Եւ ինչ ճանքան կը դոյցուի մեր առջեւ, ալ մեր քաղաքներն զատ ուրիշ ոչ մէկ մը խորհուրդ չունենք առնելիք, եւ թափուած արեան պատանդանաւորութիւնը կը թողուց անոնց վրայ, որք ամեն հաշտարար միջոց կը մերժեն:

Անոնց անձնական փառամտութեանը պիտի դաժնուին տակաւին հաղաբաւոր մարդիկ, եւ երբոր Եւրոպայ՝ արտադրեալ կուզէ կոտորելու արեւելուն նախնիներուն դաշտին սահմանին վրայ, եւ ազգին երեսփոխաններն հոն կուզէ որպէսզի խաղաղութեան փորձ մ'ենեն, այն կըսեն, բայց այն պայմանաւ որ այս տառապանք ժողովուրդը, այս կանաչը, այս տղայը, այս ձեռքը, որք պատանդանաւորման մեղքը հերին են, բնաւ օգնութեան մը չտանան, որպէս զի զինադարձութեան վերջնական ժամանակ՝ անոնց պաշտպանները չկրնան իրենց հետ կուրլ՝ առանց զանազան անօթի մեղքներու:

Այս այս պատանդանաւոր կուտան ա. ներկեւորութեամբ Բրուսիացւոց զուխները չորս տէրութեանց առաջարկութեանը: Մեք իրաւունքն ու արդարութիւնը չըկալ կը բռնենք անոնց դէմ, եւ համոզ-

ուած ենք, որ եթէ իրենց ազգն ու զորքերը մեզ պէտք ունենան, ապա խոգծարկան քաղաքականութիւնը կը դատապարտէին:

Գոնէ լաւ հասկցուի, որ մինչեւ վերջին ժամը, իրեն յանձնուած անհուն եւ անզին շահերը հողաւոր, ազգային պաշտպանութեան կոտորուածութեան արժանաւոր հաշտութիւն մը հնարաւոր ընելու համար ամեն բան ցրուաւ:

Գաղղիոյ կամքը հասկնալու միջոցները շարունակ իրեն Գարսի կամքը հարցուց, եւ Գարսի բոլորակապէս զինեալ տաք կենէ՛ց ցոյցնելու համար Գաղղիոյ եւ աշխարհի թէ ինչ կրնայ ընել մեծ ազգ մը երկու իր պատկու, իր առեւը եւ հայրենեաց անկախութիւնը կը պաշտպանէ:

Այս պարզ ճշմարտութիւնները կըլնար Գիւրութեամբ հասկնել, Պարտիան, եւ ձեր ներկայացնելիք զիտողութեանց սկզբնական ընել առեւը, երբոր առիթներ կայանար:

Ընդունեցէք... Պարտիան գործող պաշտպանաց ԺԻՒԼ ԳԱՐՍԻ

ՎԵՐԱՅԻՆ ԻՄՈՒՐՆԵՐ ՊԱՏԻՐԱՅԻՆ ՊԱՏԻՐԱՅԻՆ

Պետրին 17 նոյեմբեր. Պետրին առջեւ Լիւիզիէն հետեւեալ պաշտպանական հետադիրն եկաւ: Նոյեմբեր 16 թուով: Այսօր թշնամին դուրս յարձակում մ'ըրաւ: Պետրին դէպ 'ի Պետրին զանազան կողմէ՝ երեք վաշտ, զորքով եւ 6 թնդանօթով բայց եւս քրուուցաւ 200 մեղաւորութիւններ, եւ 58 գերի թողուլ:

Պետրին 18 նոյեմբեր. Հեռագիր Եւրոպայի թշնամին: Վերայի 18 նոյեմբեր. Մէք ընկալուի մեծ դաւան երեւ. Տրեօն քով թշնամին ամեն կողմէ եւ քննեց թրեօնով զորապետը, որ 17 րդ դարաբաժնին կը հրամայէ, Տրեօն առաւ: Մեր կորուստը քննեց, եւ բազում գերի առինք: Հաղածութեան կը շարունակէ գէտ 'ի Մանս:

Մեք 19 նոյեմբեր. Մանսի տնայեմբեր 16 ին ամբողջապէս պաշարուեցաւ: Բամալիս զընդաւարտին դուրս եկողը: 24 րդ դուրսին առաջին եւ երկրորդ վաշտերը Շալանէյի եւ Թոնէյի մօտ յաղթող կուրները Մանսի տնայեմբեր զորաց հետ, եւ 47 գերի առինք:

Վերայի 19 նոյեմբեր. Տրեօն մօտ ամսույս 17 ին եղած կուրներուն մէջ մեր կորուստն եղած է 3 մեղաւոր, եւ 35 վիրաւոր: 18 ին մեր երկու զորաբաժնիները Շալանէյի մօտ յաղթող կուր մ'ըրին: մեր կորուստն եղաւ 1 պաշտպան, եւ 100 ի չափ մարդ: Իսկ թշնամեայ կորուստն է 300 ի չափ մեղաւոր, եւ վիրաւոր եւ 200 գերի:

Վերայի 20 նոյեմբեր. Այսօր թշնամին 6 զորանոթով եւ 4 թնդանօթով Լաֆէրի պաշարուումը լուծել ուղեց, բայց մեր հինգերորդ զորադուրդին մէկ վաշտէն եւս քննեցաւ մեծ կորուստով: Բիւ մ'ետքը թշնամին բերդէն դուրս յարձակում մ'ըրաւ, բայց ան ալ եւս քրուուցաւ:

ՌՈՒՍՏԱՅԻՆ ԽՆԴԻՐ Խնտու 17 նոյեմբեր

Այս առաւոտն թայմի լրացողը կըսէ թէ անհնար է ընդունիլ որ Ռուսիոյ կայսրն 1856 ի զաշնադրութեան պայմաններէն ինքզինքը անտարբեր իշխանութիւն ունենայ, եւ եթէ թուրքիա այն դաշնադրութեան պայմաններն անմիտօրէն պահելու վրայ պնդէ, Անդ զիս չմոռնար իր յանձն շատած պարտականութիւնները:

Թուր 17 նոյեմբեր. Վիկտորիան, Ֆիթեկ նոյեմբեր 1 եւ

ՊԱՆԴՈՒՆՏ

ԿԱՍՄ

ՀԱՅՏՆ. ՍՊԱՓԵԱՍ

Ո՛ր ցուրտ գիշեր, մահաճառար,
Չէ՛ քեզ պարզել քողի սեւաթուր,
Վեհափայլա ըր, ո՛վ քաջ Պարոյր,
Շուրջն է պատեր լուս եւ տխուր

Ի՞նչ այս սառն մեղկութիւն
Այն զիւցազանց վեհ արիւն
Ի մահաբեր թմրութիւն
Արդե՞ք մեռաւ հայութիւն

Տե՛ս, ինչ կըսեն երկինքն այեր,
Արմենուհեան թէ՛ քաղցր աչեր
Ծաղիկն լուսոյ կենաց շողեր,
Պնդե՛ս նաեւ յայնժամ միջեր

Չմայրենին փեթակ՝ Սիրուն,
Հայկ զիւցազանցն ո՛ր վեհ ածիւն
Արաւբայից իմ տիրութիւն,
Միթէ՛ մեռաւ հայութիւն

Ո՛ր, ո՛վ երկին, ո՛ն դուարթուն
Լոյս տուր աչեզ փառաց նկուն
Բնադաւանն աղագց հաւուն
Ի տրամալիր յաղէտս ընկճուն

Ի՞նչ այն հնչիւն՝ ձայն մը ի լար
Որվե՞նքին զերթ, դքնար
Չիւր գեղ նուագս սիւսել զնար
Թե՛ թերայինս մերթ ի կամար

Գշտոյն Վսեմ յերկնից կատար
Ի գեղաւորս յարկից կամար
Լուս ի զննին՝ գողցես թէ՛ կայր
Թոյժ գեղեցիկ է իւր բարբառ

« Լոյսն ծաղեղ յարեւելից
Փայլէ՛ ի դրոշմս արեւմտից,
Աւետէ՛ յոյս լքեալ արտից
Սփռէ՛ ճաճանցս յոյժ խնդալից

Թէ՛ Հայրենիք է ձեզ սիրուն
Նա ձեր սիրովն է տոյնորուն,
Սէք, միութիւն, աղատութիւն,
Վասն էր մեղքի հայութիւն »

Ազն, դարձիր, Հայկազուն քաջ,
Լսէ՛ լեռնին ի պատգամաց
Դից խաղաւազն Հայաստանաց
Ճակատուն վեհ նախնին մեր հարց

Մէջ աշխարհին հէք մահացուաց
Միակ մեք, ո՛ն, իմ չարեաց
Արժանի ողբ ու լալեաց
Ա՛հ, իրկեցէք զգրուս Մաւեաց

Մե՛նք Մ. Յ. Սեփեթեան
Ա. Չ. Գ.
Խաչակրաց արշաւանքը՝ Արեւել-
եան պատերազմաց մէջ ամենէն եր-
կարատեւն ու հաշակաւորն հանդի-
սացած է. վանորոյ Հայոց հետաքրք-
քըրութեան արժանի նիւթ մը կը հա-
մարմնէ անոր վերաբերեալ նկարագ-
րութիւնն ալ՝ զոր վկայաստեղծէ կը-
նեղակայանէ մեզ՝ երեւելի Տիկին Բոթ-
թէն :

Այս ընտիր (երկհատոր՝ այսինքն
800 էջէ բաղկացեալ) գործոյն ար-

պագրական ծախքը փոքր ինչ թե-
թեւցներու նպատակաւ բաժանոր-
դագրութիւն մը բացինք, մէկ մէկիս
գին նշանակելով ամբողջ գործոյն հա-
մար, փոխանակ մէկ ու կէս մէկիսի,
որ անդէղէ գին պիտի ըլլայ յետոյ :

Մտորագրութեան տեղիքն են
ձ. Արամեան Բաղրեւան խան,
թիւ 10, 11, 12, 15 :

Դաճաճեան Դրաստուն Չաքմաք-
ճըլար, թիւ 16 :

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՔ

Ե ԴՈՒՒԴԻ

(ԱՌ ՍՄԵՆԱՏՆ)

ԽՏԱԼԵՐԷՆ ՏԵՏՐԷՆ ԹԱՐԴՄԱՆՈՒԹԻՒՆՔ

ՈՐ Է

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԿԱՌՈՒԿ ՀԱՅՈՑ ԻՐԱՒԱՆՏԸ
ԻՐԱՒԱՐԱՆԱԿԱՆ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹԻՒՆ
Ամեն Հայ գրականագետաց քով կը
գտնուի : Դին 7 42 :

Պ. Վ. ԻՐԱՒԱՆՏԸ ՄԱՐՈՒՆ

ՀՈՂՈՒՄԱՆՔ

ԹԱՐԴՄԱՆՏԸ

ՏԵՆԱՆ ԵՒՈՒՄԱՆՏԸ ՀԻՐԵՄԻՆ

ՇԻՐԱԿԱՆ ԱՐԴ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍ

Վ. ԵՆՆԵՍԻ

Ի ՏՊԱՐԱՆԻ ՍՐՈՑՆ ՂԱՋԱՐՈՒ

1870

Հին ժամանակի երկու ամենէն
մեծ բանաստեղծներէն մէկուն՝ Վիր-
գիլիոսի այս անգղագիտան գործն ալ
վերջապէս ընտիր հայերէն լեզուի վե-
րածուած կը տեսնենք. Հայոց ամենէն
ընտիր եւ միանգամայն բանաստեղծ
թարգմանչին Հիւրմուշեան Գեր. Եղ-
ուարդ Արք եպիսկոպոսի երկամբու-
թեամբ :

Ամեն Հայ գրականագետաց քով կը
գտնուի Դին 1 Փր. 25 սանթիմ :

ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ

ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ

Ի ՄԵՋ

ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ԲՐՈՒՄԻՆ

Տեար առ տեար հրատարակուի
սկսած է վերնետիւր Միլիթարեանց
վանքէն, եւ շարժէ շարժի Կ. Պօլիս
հասնելով կը ծախուի հայ գրականա-

ռաց խանութները, Գին ամեն մէկ
տետարակին 60 փաթայ :

Հարկ չէ ըսել թէ այս պատմու-
թեամբ աղագայինք կարող կըլլան հիշ-
գաղափար մը ստանալ ներկայ պատե-
րագին ամեն անցքերուն վրայ :

ԵՐԿԱԹԷ ԴԻՄԱԿՈՎ

ՄԱՐԴԻ

ԵՒ

ԱՒԵՏԻՔ ՊԱՏՐԻԱՐԻ ՀԱՅՈՑ

Լրագրոյ մէջ մասն առ մասն հը-
րատարակուած այս հետաքրքրաշարժ
գործը զատ տպուած կը ծախուի լը-
րագրոյ գրասենեակը Դին 6 42 :

ԴՈՐՄԱՆՆԸ

ԴԻՄԱՆՆԸ

ՀԱՅՈՑԱՆ ԼԵՋՈՒՐ

ՅՈՐԴԵՆԱՆ

Ա. Մ. Վ. ԳԱՐԱԳԱՇԵԱՆ

Մինչեւ հիմա հրատարակուած քե-
րականութիւններէն տարբեր ոճով եւ
տարբեր ընթացքով քերականութիւն
մ'է, գործնական հրահանգներու վրայ
հիմնեալ որով ուսանողը փոխանակ
իր չհասկցած բաները թուով իրեն
դոյ ընելու առաջին օրէն գործնա-
կան կըլլաւ թեմաք սովորածներուն գոր-
ծածութիւնը կը սովորի :

Աւելորդ է ըսել թէ Պ. Ա. Մ. Վ.
Գարագաշեանի հմուտ գրչէն ելած
ոյսակիր քերականութիւն մը իր սահ-
մանին մէջ՝ կատարելութեան երաշ-
խաւորութիւնն իր հետ ունի :

Եր ծախուի Պ. Յ. Գարագաշեանի զը-
րատունը, ի Չաքմաքճըլար փողոց
Գին 2 Փրանք :

ՏԱՐԵՐԻ

ԴԱՂԱՔԱՆԱՆ ՏՆՏԵՍՈՒԹԵԱՆ

ԹԱՐԴՄԱՆՏԸ Ի ՖԱՆՏԵՐԵՆ

Հ. ՓԱՌԱԿԱՆ

ԵՒ

ՀԱՐԱՐԱՆՏ

Ի ՆՊԱՏԱՆ ԱՆՁՆՈՒՐ ԸՆԵՐՈՒԹԵԱՆ

Գ. Ա. ՉՈՊԱՆ

Պերլինի քաջահմուտ տնտեսագէտ
եւ երեւելի վեճակագիր Պ. Օթմ Հիւս-
նէր Գերմանացուին նախակրթական
վարժարանաց համար յորինած ընտիր

գաղաղիրքն է որ եւրոպայի վարժա-
րանաց շատերուն մէջ ընդունու-
թիւն դառն է իր պարզ եւ զիւրմ-
բունքի ոճին եւ յոտակ բացատրու-
թեանց պատճառաւ :

Մեր աղբին մէջ ալ կը յուսանք
որ նոյն ընդունելութիւնը կը գտնէ
կրկին օգտակար նպատակաւ, այն է,
տնտեսական կենցաղողուս ծանո-
թութեանց ծառայութիւն եւ Անճնուէր
ընկերութեան քաջակերտմը, որովհե-
տեւ այս գրքէն մէկ հատ գնողը հաս-
մ'ալ Անճնուէր ընկերութեան նուի-
րած կըլլայ :

Ամեն Հայ գրականագետաց քով կը
գտնուի Դին 7 42 :

ԴԻՄԱՆՆԸ

ԴԻՄԱՆՆԸ

ՀԱՅՈՑԱՆ ԼԵՋՈՒՐ

ՅՈՐԴԵՆԱՆ

Ա. Մ. Վ. ԳԱՐԱԳԱՇԵԱՆ

Մինչեւ հիմա հրատարակուած քե-
րականութիւններէն տարբեր ոճով եւ
տարբեր ընթացքով քերականութիւն
մ'է, գործնական հրահանգներու վրայ
հիմնեալ որով ուսանողը փոխանակ
իր չհասկցած բաները թուով իրեն
դոյ ընելու առաջին օրէն գործնա-
կան կըլլաւ թեմաք սովորածներուն գոր-
ծածութիւնը կը սովորի :

Աւելորդ է ըսել թէ Պ. Ա. Մ. Վ.
Գարագաշեանի հմուտ գրչէն ելած
ոյսակիր քերականութիւն մը իր սահ-
մանին մէջ՝ կատարելութեան երաշ-
խաւորութիւնն իր հետ ունի :

Եր ծախուի Պ. Յ. Գարագաշեանի զը-
րատունը, ի Չաքմաքճըլար փողոց
Գին 2 Փրանք :

ՏԱՐԵՐԻ

ԴԱՂԱՔԱՆԱՆ ՏՆՏԵՍՈՒԹԵԱՆ

ԹԱՐԴՄԱՆՏԸ Ի ՖԱՆՏԵՐԵՆ

Հ. ՓԱՌԱԿԱՆ

ԵՒ

ՀԱՐԱՐԱՆՏ

Ի ՆՊԱՏԱՆ ԱՆՁՆՈՒՐ ԸՆԵՐՈՒԹԵԱՆ

Գ. Ա. ՉՈՊԱՆ

Պերլինի քաջահմուտ տնտեսագէտ
եւ երեւելի վեճակագիր Պ. Օթմ Հիւս-
նէր Գերմանացուին նախակրթական
վարժարանաց համար յորինած ընտիր

գաղաղիրքն է որ եւրոպայի վարժա-
րանաց շատերուն մէջ ընդունու-
թիւն դառն է իր պարզ եւ զիւրմ-
բունքի ոճին եւ յոտակ բացատրու-
թեանց պատճառաւ :

Մեր աղբին մէջ ալ կը յուսանք
որ նոյն ընդունելութիւնը կը գտնէ
կրկին օգտակար նպատակաւ, այն է,
տնտեսական կենցաղողուս ծանո-
թութեանց ծառայութիւն եւ Անճնուէր
ընկերութեան քաջակերտմը, որովհե-
տեւ այս գրքէն մէկ հատ գնողը հաս-
մ'ալ Անճնուէր ընկերութեան նուի-
րած կըլլայ :

Ամեն Հայ գրականագետաց քով կը
գտնուի Դին 7 42 :

Ս. Ռ. Ե. Ի. Տ. Ր. Ա. Կ. Ա. Ն.

ԸՆԹԱՏՐ ՓՈԽԱՆԱՌՈՒԹԵԱՆ

11 ՆՈՑԵՄԲԵՐ

(ՕՍՏԱՆԵԱՆ ԼԻՐԱՅԻ ՀԵՏ 100 ՂՈՒՐՈՒՅԵՆ)

Լոնտոն 3 ամիս զուրուշ 109-109/2

Մարտիկա »

ԸՆԹԱՏՐ ԴՐԱՍՈՑ

11 ՆՈՑԵՄԲԵՐ

Անգլ. լիւրս զուրուշ 110, 3

Նաթուրիսի » 88,

Իմբուրիսի » 89, 8

Բերբուրի » 31, 28

Հինգ ֆրանք » —

Հինգունց » 103, 10

Պրինն » 113,

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ 11 ՆՈՑԵՄԲԵՐ

Ա. Ր. Մ. Տ. Ի. Բ.

Յորեն կարծի Պէտարապիա 28 - 30

» » Աղաթ 28 - 31 »

» » Պալլէք 26 - 28

» » Պուրկաշ 26 - 29 »

» » Թէքլուրաշ 26 - 29 »

» » Կակուշ Աղաթ 28 - 31 »

» » Պէտարապիա — »

Կիրքս Թունա 26 - 28 »

Յորեն կակուշ Պուրկաշ 26 - 28

» » Վառնա 26-28

» » Պայլէք 26-28

Եղիպտացորին Թունա —

» » Անատոլ 13/1-16

Դարի Թունա —

» » Անատոլ —

ՆԵՐՔԻՆ ԲԵՐՔ

ԽՈՐԱՅԻ ԶՈՐ

Պարտա զուրուշ 2

Անատոլի »

Բօյոն ֆրանք ոչ զին կայ

Էտրին » եւ ոչ զնող

Ծակած »

Բ. Ս. Մ. Պ. Ա. Կ. Ղ. Ր. Մ. Ն.

Կէյլէ » 40 —

Իլիլի » 10 —

Ատանա » 9 —

Պարսկաստան » 7/1 —

Վրաստան » 8 —

Բ. Ո. Ի. Բ. Գ.

Անատոլի լուսնուս ճօխ 8/1-9

» » Հլուացուած » 5/1-5/2

Բուսիլի լուսնուս » 10 —

» » Հլուացուած » 6/1-2

Վրաստան լուսնուս » —

» » Կէս լուսնուս » 14 - 16

» » Հլուացուած » 28 —

Տոպրոնա » 8 —

Էսկի Շէկիր » 5/1 —

Մ. Ա. Չ. Գ.

Պարսկաստան » 40 —

Անատոլ » 40 —

Ճերմակ » 5 —

Ճ. Է. Բ. Ի. Բ.

Դաշարի Ա. տեսակ » 17/1 —

» Բ. » » 47 —

Լնկիլի » » 46 —

Թոգալի » » 13/1-14

Արէլի » » 11 - 13

Եօղլա » » 11 - 14

Չօրու » » 11 - 12

Բ. Ի. Յ. Բ. Ի. Բ.

Լնկիլի » 36/1-42

Դաշարի » 36/1-42

Պէլլու » 36/1-42

Չէրէք » 36/1-42

Վան » 20 —

Ա. Գ. Ի. Բ. Ո. Բ. Գ.

Ամասիա » 7-8/1 կար 4/1 0. 1.

Եօղլա » » » »

Արիլ » » » »

Երգու » » » »

Դաշարի » » » »

Չ. Է. Բ.

Մուսուլ » 7/1 —

Արիլ » 7 —

Սաք » 40 —

Միւր » 7 —

Պրինն Թոգալի Երկին մէջ 9/1-10

Սալիկ Դաշարի » 350 — 365

Ս. Գ. Ի. Բ. » 20 — 26

Ս. Գ. Ի. Բ. » 3/1 — 4/1

Կաւաւտ Անատ. » 26 — 28

» Բուսիլի » 33 — 42

Մեւալի Պարսկ. Բ. Գ. Ի. Բ. » 33 — 42